

Gyilkos-tó II. (HT-157 lh., KÖH 74669): A nyomvonal 174+350 és 174+510 km-szelvényei közötti szakaszon a lelőhely a pécsudvardi úttól mintegy 2,5 km-re D-re húzódó fennsíkon, a HT-156 lelőhelytől 200 m-re található. A gázvezeték nyomvonalában 811 m²-nyi nyesett területből régészeti pozitív 254 m² volt. Öt régészeti objektumot azonosítottunk, de ezek közül csak egyben volt régészeti leletanyag. Ez alapján a lelőhely valószínűleg összefügg a HT-156-al, szintén neolitikus (DVK).

Rögződő (HT-85 lh., KÖH 68555): Az örökségvédelmi hatástanulmányhoz végzett terepbejárásakor azonosított lelőhely feltárását Kis Attila 2009 októberében elvégezte. 2010-ben a humuszréteg gépi eltávolítása során több régészeti objektumot azonosítottunk, ezért a további munkavégzést a nyomvonal 176+050 és 176+480 km-szelvényei között leállítottuk. A lelőhely Egerágtól ÉNy-ra található, egy kisebb dombhát oldalában. A gázvezeték nyomvonalában 515 m²-t érintett, ebből régészeti pozitív 382 m² volt. A korábban feltárt lelőhelyrészről mindkét irányban jelentkeztek objektumok, összesen 21. Ezek túlnyomó része bronzkori (mészbetétes) anyagot tartalmazott, némelyikük meglehetősen mély volt (2 m). A lelőhely DNy-i végén két rézkori gödröt találtunk, sok kerámiával, ezek a 2009-es feltáráshoz hasonlóan a Furchenstich-kultúra anyagát tartalmazták. Ez alapján tehát az itt feltárt jelenségek egyértelműen a korábban feltárt HT-85 lelőhelyhez tartoznak, egy valószínűleg ÉNy-DK-i irányban húzódó, több korszakban lakott település maradványai.

Munkatársak: Vadas Livia, Fenyvesi Anita, Mrenka Attila régésztechnikusok.

LIGNER JÁCINT

139. Ellend határa

(Baranya megye) R, Ró

2010 tavaszán megelőző feltárásokat végeztünk a Horvát Tranzit gázvezeték nyomvonalára eső régészeti lelőhelyeken.

Kossuth Tsz. (HT-82 lh., KÖH 24648): Március 26. és április 8. között 422 m²-en 19 objektum került elő. A lelőhely egy É-D irányú dombhát K-i lejtőjén, egy mára jórészt feltöltődött patak partján található. A szelvényben az objektumsűrűség egyenletes volt. A feltárt objektumok római kori telepjelenségek, nagyjából a 3. századra tehető (kemencebokr füstölővel és kemencékkel, gödrök, különálló kemencék és azok munka- és hamusgödrei). Összességében az objektumokban kevés leletanyag volt, a szórványanyag is kevés. A területtől Ny-ra fémkereső műszerrel egy késő római(?) bronz csüngődísz találtunk.

A legnagyobb objektum egy igen hosszú kemencebokr egy füstölővel, valamint 2 beásott gödörrel. A kemencebokrot a domboldalba lépcsőzetesen vágták be, bővítése során a régi kemencéket szétdúlták. A kemencebokr leletanyaga provinciális kerámia, állatcsont

és egy Drag 33 terra sigillata acetabulum talpgyűrűs aljtöredéke volt.

Augusztus 16–21. között régészeti megfigyelést végeztünk a gázvezeték-építés mellett. A 221 m²-nyi területen, a Romonya–Ellend műúttól Ny-ra meredeken emelkedő domb tetején előkerült 4 objektumban régészeti leletanyag nem volt, de az objektumok jellege alapján valószínűleg a korábban feltárt emlékekkel egykorúak.

Németh-földek (HT-81 lh., KÖH 68553): Április 1–30. között a kutatott 1400 m²-en 1553 objektumot tártunk fel. 2009-ben a Ny-i fekvésű domboldalon 754 m² területen 64 régészeti objektum került elő és egyértelművé vált, hogy a lelőhely a dombtető és a völgy felé is folytatódik. 2010-ben mindkét irányba növeltük a kutatott területet. Nyugati irányba a patak melletti völgyben kb. 10 m hosszú részt humuszoltunk le, de a feltörő talajvíz miatt az előkerült árkot nem tudtuk feltárni. Keleti irányba a dombtetőn a lelőhely további 280 m hosszan folytatódott és K-i szélé kivételével végig sűrűn fedett volt régészeti jelenségekkel. A területet végig a késő rézkori badeni kultúra telepjelenségei borították: méhkas alakú gödrök, nagyméretű munkagödrök, vájt kemencék. Az objektumokból viszonylag kevés állatcsont, nagy mennyiségű kerámia, a durva tárolóedények töredékei mellett, függőleges és ferde kannelúrával díszített hasú kis bögrék, pontbenyomkodással, karcolással díszített tálak kerültek elő. Egy nagyméretű rézkori munkagödörre ráásva, 3 római kori sír került elő, egyiknek – részben feldúlva – az oldala téglákkal volt kirakva. A középső részen néhány Árpád-kori jelenséget tártunk fel, amelyekből hullámvonaldíszes fazekak töredékei kerültek elő.

Munkatársak: Boldog Zoltán régész, Bodródi Miklós, Nagy Norbert, Fenyvesi Anita, Vogl Angéla, Linzembold Csongor, Zsoldos Szabolcs technikusok.

VOICSEK VANDA

140. Emőd, Rigós-ér

(KÖH 76257)

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) R, Sza

2010. augusztus 19-én helyszíni szemlét végeztünk az Emődhöz tartozó Istvánmajortól DNy-ra, a Rigós-ér É-i partján fekvő magaslaton, lakossági bejelentésre. A szemle során jó észlelési körülmények között, nagyjából 400×200 m-es területen, közepes sűrűségben késő rézkori (a badeni kultúrához köthető), valamint császárkori (szarmata) településekről származó leletanyagot találtunk. A lelőhely ÉÉNy-DDK irányban húzódik.

Munkatárs: Hajdú István.

CSENGERI PIROSKA

141. Enese határa

(Győr-Moson-Sopron megye) U, B, LT, Kö

2009 decembere és 2010 májusa között kiterjedt terepbejárásokat folytattunk a Nabucco gázvezeték dunántúli